

DERFOR ER ØKOLOGI ET KLIMAVIRKEMIDDEL

En **fordobling af det økologiske areal er et klimavirkemiddel**
i Landbrugets Klimaprogram og en del af de nationale mål i Den Grønne Trepert.

DANMARKS NATIONALE MÅL om en fordobling af det økologiske areal i 2030 understøttes af opdateret international litteratur.

Omlægning af husdyrproduktion

Omlægning fra konventionel husdyrproduktion til økologisk husdyrproduktion har en klimaeffekt, fordi økologiske husdyrproduktioner har en lavere dyretæthed, mere græs i sædskiftet til f.eks. afgræsning, gødningen afsættes direkte på marken og der er en mindre foderimport.

En højere selvforsyningsgrad medfører en anden sammensætning af sædskifterne ift. andel af kvælstoffikserende afgrøder, græs og efterafgrøder. Det medfører et mindre behov for tilførsel af kvælstof. I marken tilføres der i gennemsnit derfor 100 kg kvælstof mindre pr. ha på økologiske arealer end på konventionelle, hvilket resulterer i en markant lavere lattergasudledning og mindre udvaskning af kvælstof.

Økologisk planteavl som klimavirkemiddel

Ser vi i stedet på effekten af omlægning fra konventionel planteavl til økologisk

● På økologiske arealer tilføres i gennemsnit 100 kg kvælstof mindre pr. ha end på konventionelle

planteavl, viser nyeste data fra Mark Online, at omlægningen af planteavlen giver en reduktion på mellem 282 og 762 kg CO₂e pr. ha, alt efter om der omlægges til N-kvote over eller under 65 kg pr. ha. Dertil kommer effekten af de kulstofopbyggende virkemidler, som ofte også er en vigtig parameter i det økologiske sædskifte.

Hvis omlægning i stedet går fra konventionel husdyrproduktion til økologisk planteavl, vil effekten være endnu større.

EU-rapport fremhæver omlægning

Den Europæiske kommission har i 2024 fået udarbejdet en ny analyse af reduktionspotentialen ved omlægning til økologi. På baggrund af denne anbefales det, at økologi skal prioriteres endnu højere som klimavirkemiddel i EU. Udover at reducere drivhusgasemissioner med 9 mio. ton CO₂e understreger studiet et behov for at fokusere på indsatser, der sikrer vedligeholdelse af eksisterende kulstofpuljer. Det drejer sig især om arealer med græs og lavbund samt kulstofagre i træer, hvor der kan opnås en effekt på 29 mio. ton CO₂e.

Græs, efterafgrøder og varieret sædskifte

Yderligere skal der implementeres kulstofopbyggende tiltag, der øger jordens nuværende kulstofpulje i agerlandet. De kulstofopbyggende tiltag, der især understøtter klimaoptimering ved omlægning til økologi, er stor artsvariation i sædskiftet, høj græsandel i sædskiftet og konstant plantedække med efterafgrøder. Disse virkemidler bidrager til øget kulstoflagring og optimeret næringsstofudnyttelse og vurderes til en samlet ekstra lagring på 22 mio. ton CO₂e på europæisk plan. ●

AF JULIE C. S. HENRIKSEN,
INNOVATIONS-CENTER
FOR ØKOLOGISK LANDBRUG

Foto: Karen Munk Nielsen

Lavere dyretæthed, mere græs i sædskiftet og mindre foderimport er årsagerne til, at omlægning af husdyrproduktionen til økologi har en klimaeffekt. F

Fonden for økologisk landbrug